

привабливості, приросту людського капіталу тощо є комплекс логістичних задач, вирішення яких буде супроводжуватися зведенням нових і належним утриманням існуючих об'єктів дорожньо-транспортного будівництва .

Список використаних джерел та літератури:

1. Палеха Ю. М. Економіко-географічні аспекти формування вартості територій населених пунктів. Київ: Профі, 2006. 294 с.

2. Кузьмін В. Усі на завод: реновація промислових зон. *Дзеркало тижня*. URL: https://zn.ua/promyshliennost/vse-na-zavod-renovaciya-promyshlennyh-zon-278307_.html (дата звернення: 07.11.2019).

3. Андреев М. Реновація промислових територій і об'єктів. *Архітектурна графіка*. URL: http://archgrafika.ru/publ/bez_kategorij/bez_kategorij/renovaciya_promyshlennykh_territorij_i_obektov/12-1-0-69 (дата звернення: 07.11.2019).

4. Про генеральний план розвитку міста Запоріжжя : постанова Ради Міністрів УРСР від 30.05.1985 р. № 224. *Верховна Рада України: офіційний веб-портал*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/224-85-п> (дата звернення: 07.11.2019).

*Безверхнюк Тетяна Миколаївна, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри проектного менеджменту,
Азарова Ірина Борисівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри проектного менеджменту,
Сенча Ірина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри проектного менеджменту,
Одеський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентові України*

РЕКРЕАЦІЙНЕ ЗОНУВАННЯ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Актуальність розвитку туризму та рекреації на територіях північного Причорномор'я складно переоцінити. Пріоритетність розвитку саме цих напрямків господарської діяльності в регіоні обґрунтована в таких документах, як «Стратегія економічного і соціального розвитку Одеської області» [1] і «Стратегія економічного і соціального розвитку міста Одеси до 2022 року» [2], прийнятих відповідними місцевими органами влади. Проте, туристичний і рекреаційний потенціали Одеського регіону в даний час реалізовані не в повному обсязі. Фахівцями відмічаються численні проблеми галузі, такі

як скорочення санаторно-курортної бази та обсягів круїзного туризму, погіршення екологічного стану деяких прибережних територій та не завжди задовільна якість туристичного сервісу.

Вирішення цих та багатьох інших проблем розвитку туристично-рекреаційної галузі є комплексною задачею, що торкається сфер публічного управління, просторового розвитку, екології, містобудування, охорони здоров'я, транспорту, та деяких інших. Координація діяльності у всіх цих сферах з метою розвитку туристичної галузі повинна здійснюватися у рамках розробки та прийняття відповідних стратегічних документів, що слугуватимуть основою визначення шляхів раціонального використання рекреаційних ресурсів та сталого розвитку територій, а також забезпечать виявлення пріоритетних напрямків приватного інвестування в рекреаційну сферу. Основою для розробки таких стратегічних документів повинна виступати впорядкована, актуалізована та систематизована інформація щодо розміщення та якості наявних рекреаційних ресурсів, поточного статусу та перспектив їх можливого використання, наведена за відповідними рекреаційними зонами. Але проведений аналіз наукових публікацій щодо зонування територій показав, що запропоновані для Одеського регіону методи рекреаційного зонування [3-5] демонструють неоднозначність і суб'єктивність відбору критеріїв оцінки, що призводить до отримання невірних результатів.

Тому метою проведеного на замовлення Управління туризму, рекреації і курортів Одеської обласної державної адміністрації дослідження було обрано розробку комплексного методу рекреаційного зонування територій з подальшим впровадженням даного методу на прикладі виконання рекреаційного зонування територій Одеської області з використанням GIS-технологій.

Для виконання рекреаційного зонування Одеської області, на базі запропонованого раніше методу [4], були виділені два компонента рекреаційного потенціалу регіону - природно-географічний і суспільно-історичний. Оцінка даних компонентів виконувалася для кожного з адміністративних районів області окремо. Загальна схема оцінки наведена в табл. 1.

Таблиця 1.

Схема оцінки рекреаційного потенціалу Одеської області

Природно-географічний рекреаційний потенціал		Рекреаційний потенціал Одеського регіону				Суспільно-історичний рекреаційний потенціал		
Оцінка кліматичних ресурсів	Оцінка геоморфологічних ресурсів	Оцінка бальнеологічних ресурсів	Оцінка структурних елементів екомережі	Оцінка екологічного стану	Оцінка культурно-історичних ресурсів	Оцінка природно-соціальних ресурсів	Оцінка івент-атракційних ресурсів	
<p>ІНДИКАТОРИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – середня температура повітря за липень; – середня температура морської води; – вологість повітря; – інтенсивність сумарної сонячної радіації; – тривалість сонячного сьйва за рік; – число днів з середньою температурою повітря понад 15 ° С; – середньорічна швидкість вітру; – тривалість періоду геліотерапії; – тривалість купального сезону 	<p>ІНДИКАТОРИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – щільність розчленування рельєфу; – глибина розчленування рельєфу; – крутизна схилів; – доступ до води, пляжі, береги, мілини – відсоток лугових земель; – відсоток орних земель; – заболоченість. 	<p>ОЦІНКА:</p> <ul style="list-style-type: none"> – джерела мінеральних вод; – джерела лікувальних грязей (пелоїдів); – за показниками локалізації, кількісних і якісних характеристик, можливих напрямків їх подальшого використання 	<p>ОЦІНКА ОБ'ЄКТІВ ПЗФ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – частка екомережі в загальній площі району; – частка об'єктів природно-заповідного фонду в загальній площі району – показник атракції об'єкта природно-заповідного фонду 	<p>ІНДИКАТОРИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – щільність населення; – щільність рекреантів; – щільність викидів шкідливих речовин; – обсяги ціну заграження території відходами I - III класу небезпеки; – динаміка обсягів викидів в атмосферне повітря; – наявність об'єктів підвищеної небезпеки, їх розташування і клас небезпеки; – обсяги скидання забруднених стічних вод у поверхневі водні об'єкти; – обсяги зберігання абороонених і непридатних ієстицидів; – кількість звалищ, полігонів ТПВ, в т.ч. не паспортизованих. 	<p>ІНДИКАТОРИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кількість пам'яток історії; – кількість пам'яток містобудування та архітектури; – кількість пам'яток археології; – кількість культурних об'єктів, що мають культурно-пізнавальну та / або історичну цінність 	<p>ІНДИКАТОРИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – площа мисливських угідь; – водойми, в тому числі штучні, з риболовецькими базами, клубами; – об'єкти гастрономічного туризму; – об'єкти етнотуризму; – кінно-спортивні клуби. 	<p>ІНДИКАТОРИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кількість щорічних фестивалів; – кількість стабільних масових культурних заходів; – кількість розважальних об'єктів. 	

Для формування переліку складових по кожному з компонентів рекреаційного потенціалу, а також відповідних індикаторів для їх оцінки, використовувався метод експертних оцінок.

Аналіз регіональних особливостей формування рекреаційного потенціалу послужив підставою для виділення п'яти груп факторів оцінки природних рекреаційних ресурсів, для яких було встановлено переліки індикаторів оцінки. Значення відповідних індикаторів були отримані з кліматологічних нормативних документів, розміщених у відкритому доступі.

Аналіз бальнеологічних рекреаційних ресурсів був виконаний на підставі оцінок джерел мінеральних вод і лікувальних грязей (пелоїдів). Інформаційною основою даного аналізу виступили дані Державного кадастру природних лікувальних ресурсів, надані ГУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України».

Аналіз структурних елементів екологічної мережі був виконаний на підставі оцінки об'єктів природно-заповідного фонду Одеської області. Дані були отримані з Переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного і місцевого значення, розташованих в Одеській області, наданого Одеською обласною адміністрацією.

В якості основи проведення оцінки екологічного стану Одеського регіону була використана методика бального оцінювання [6], яка була доповнена рядом показників в екологічній сфері. Інформаційною основою проведення оцінки екологічного стану регіону виступили статистичні дані та дані Екологічного паспорту Одеської області.

Для визначення суспільно-історичного рекреаційного потенціалу адміністративних районів Одеської області була проведена експертна оцінка з виділенням наступних складових даної оцінки: культурно-історичні рекреаційні ресурси, природно-соціальні рекреаційні ресурси, івент-атракційні рекреаційні ресурси. Для оцінки культурно-історичних ресурсів адміністративних районів Одеської області, інформація про відповідні об'єкти була отримана з Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Оцінка природно-соціальних рекреаційних ресурсів була виконана на базі інформації про розміщення і типи об'єктів, отриманої з відкритих джерел. Оцінки івент-атракційних рекреаційних ресурсів була здійснена з використанням таких індикаторів: кількість щорічних фестивалів; кількість стабільних

масових культурних заходів (ярмарків, свят); кількість розважальних об'єктів (аквапарків, тематичних парків).

Побудова геоінформаційної моделі рекреаційного зонування Одеської області в рамках виконання типізації рекреаційних зон Одеської області дозволила локалізувати географічно всі розглянуті рекреаційні ресурси і обґрунтувати межі отриманих рекреаційних зон. Геоінформаційна модель рекреаційного зонування була побудована з використанням матеріалів ресурсу ArcGIS Online [7].

Типізацію рекреаційних зон Одеської області було проведено на основі аналізу придатності територій для різних видів рекреаційної діяльності. В результаті угруповання за подібністю рекреаційних ознак, з 26 адміністративних районів області було виділено п'ять рекреаційних зон: Приморсько-Лиманська оздоровчо-лікувальна зона; Буджацька зона оздоровчої рекреації; степова пізнавально-оздоровча рекреаційна зона; лісостепова рекреаційна зона активного відпочинку; рекреаційна зона перспективного освоєння. Для кожної зони була обґрунтована найбільш перспективна стратегія функціонального використання з метою здійснення рекреаційної діяльності.

Отримані наукові та практичні результати цього дослідження в подальшому будуть використані при розробці інвестиційної моделі комплексного розвитку рекреаційних зон, яка дозволить виявити пріоритетні стратегії інвестування в рекреаційну сферу, а також види і об'єкти інвестування.

Список використаних джерел та літератури:

1. Про затвердження Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року: Рішення Одеської обласної ради № 32-VII від 21.12.2015 р. [Електронний ресурс]. URL: <http://oblrada.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/32-VII.pdf>.

2. Про затвердження Стратегії економічного та соціального розвитку міста Одеси до 2022 року (актуалізована): Рішення Одеської міської ради № 1321-VII від 07.12.2016 р. [Електронний ресурс]. URL: <https://omr.gov.ua/ru/acts/council/91050/>.

3. Горун В. Аналіз теоретико-концептуальних основ рекреаційного районування / В. В. Горун // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Географія. 2012. № 1. С. 161-169.

4. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса: ОНЕУ, 2016. 262 с.

5. Топчієв О. Г., Кондратюк І. І., Полоса О. І. Одеський регіон: природа, населення, господарство / За заг. ред.: О. Г. Топчієв; ОНУ ім. І.І. Мечникова. Одеса: Астропрінт, 2003. 182 с.

6. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Київ. ун-т, 2001. 395 с.

7. ArcGIS Online Mapping and analysis: location intelligence for everyone. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.esri.com/en-us/arcgis/products/arcgis-online/overview>.

УДК 72.01/035

*Івашко Юлія Вадимівна, доктор архітектури, професор,
нострифікований доктор habilitation,
Київський національний університет будівництва і архітектури
ORCID.org 0000-0003-4525-9182*

ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ІСТОРИЧНОЇ ЗАБУДОВИ ПЕРІОДУ МОДЕРНУ

1. Містобудівні особливості розташування “зон модерну”

Стилістичні особливості архітектури модерну на певних територіях зумовлювались приналежністю цих територій до Австро-Угорської або до Російської імперій, оскільки це визначало основні напрями зовнішніх запозичень – чи з боку Відня, Варшави, Лодзі, Праги, Будапешта, чи з боку Петербурга і Москви.

На концентрацію об'єктів стилю модерн у Львові поза межами середньовічного міста вплинули здійснені в цей період масштабні містобудівні заходи, які співпали зі зміною принципів забудови вулиць в період капіталізму, збільшенням площі ділянок порівняно з середньовічним центром, ущільненням забудови і збільшенням її поверховості. Ансамблевості сприяла одночасова забудова одним і тим же архітектурним бюро чи архітектором окремих вулиць в нових районах.

Певна специфіка характеризувала і забудову Києва доби панування стилю модерн, яка зумовлювалась дещо іншими чинниками і значною мірою визначалася більш ранніми періодами першої та другої половини XIX століття.